

Спочатку покарали, а тепер відпустили: в Україні 2 тисячі крадіїв вийшли на волю достроково

01 грудня 2024 р., 19:42

👁 641 💬 0

Спочатку покарали, а тепер відпустили: в Україні 2 тисячі крадіїв вийшли на волю достроково

Третій місяць українські суди масово просівають через сито вироки за статтею «Крадіжка» (185 Кримінального кодексу).

У липні 2024 року Верховна Рада внесла зміни до законодавства, якими, з одного боку збільшила адмінштрафи за дрібні крадіжки чужого майна, а з іншого – декриміналізувала цей вид злочину. Щоправда, це стосується не усіх крадіжок. З 9 серпня (дата набрання чинності цих змін) вкрадене майно, вартість якого нижча 3028 грн не вважається кримінальним злочином. Ця сума прив'язана до двох неоподатковуваних мінімумів доходів

громадян, який дорівнює розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, запровадженого з 1 січня поточного року.

До серпня на тюремний термін могли заробити громадяни, котрі поцупили чуже майно, ціна якого понад 302,8 грн. Тобто тепер цей поріг піднято у 10 разів!

«Судова практика притягнення до кримінальної відповідальності за крадіжку в умовах воєнного стану на території України засвідчує, що покарання за вчинення крадіжки є неспівмірним. Покарання повинно відповідати ступеню суспільної небезпеки злочину, обставинам його вчинення та враховувати особу винного, тобто бути справедливим», – йшлося у пояснювальній записці до [законопроєкту №11068](#), який уже став законом.

В Україні протягом 2023 року було зареєстровано 82123 кримінальних проваджень за статтею 185 Кримінального кодексу, з яких у 48921 повідомлено про підозру, до суду скеровано 44924 кримінальних проваджень та 30155 кримінальних проваджень закрито.

Як насправді працює посилення кримінальної відповідальності, на власній практиці пересвідчилася суддя одного з місцевих суддів, з якою не під запис поспілкувався журналіст видання «[Главком](#)». Вона називає декриміналізацію дрібних крадіжок виправданою.

«Розглядала справу про крадіжку, яку вчинила раніше судима. Ця жінка у супермаркеті вкрала дорогий корм для киці. Ціна товару складала близько 400-500 грн. Зважаючи, що вона мала непогашену судимість (громадські роботи), а також враховуючи санкцію частини 4 статті 185 Кримінального кодексу, обвинуваченій загрожувало покарання від п'яти до восьми років. Погодьтеся, якимось неадекватно виглядає п'ять років тюрми за 400 грн і, наприклад, стільки ж за викрадення великої суми готівки. Призначила їй п'ять років позбавлення волі, які замінила на три роки іспитового терміну. Тут треба врахувати, що це специфічна категорія громадян, котрі, маючи [вирок](#), завтра-післязавтра можуть піти до магазину, вкрати коньяк і – тюрма», – пояснила служителька Феміди «Главкому».

Де зарита собака?

Злочинцям стало непереливки з початку повномасштабної війни. У березні 2022 року парламент [проголосував](#) за зміни до Кримінального кодексу у частині посилення відповідальності за мародерство. Це була відповідь нардепів на кричущі випадки розграбування покинутих осель співгромадян, які рятувалися від навали окупаційної армії.

Отже, за розбій у великих розмірах або в умовах воєнного стану можна сісти до в'язниці до 15 років із конфіскацією майна. Що стосується крадіжки, то законотворці змінили частину 4 статті 185 Кримінального кодексу, додавши «в умовах воєнного або надзвичайного стану». Тобто усе, що кралось більше за 302,8 грн, каже суддя-співбесідниця, підпадало під дію частини 4 статті 185 Кримінального кодексу, що передбачає від п'яти до восьми років позбавлення волі.

У коментарі «Главкому» народний депутат і голова підкомітету з питань організації та діяльності адвокатури, органів надання правової допомоги комітету Верховної Ради з питань правової політики Володимир Ватрас зазначив: посилення кримінальної відповідальності за мародерство було вимушеним кроком і цілком обґрунтоване на той час. Адже був початок повномасштабного вторгнення Росії. Розуміючи всю небезпеку, законодавець вимушено переглянув кримінальну відповідальність, у тому числі щодо злочинів проти власності.

Читайте по темі: [Земля за 150 мільйонів: олігарх Борис Кауфман та компанії з Кіпру намагаються "віджати" санаторій "Жовтень" через ГУР і суди](#)

«Для порівняння: у мирний час за крадіжку Феміда здебільшого призначала штрафи, громадські роботи, рідше – терміни з позбавленням волі. Натомість в умовах воєнного стану кримінальні правопорушення, пов'язані з розкраданням майна, повинні каратися позбавленням волі з метою зупинення збільшення рівня злочинності. Це ж стосується мародерства з боку окупантів, що особливо було помітно під час захоплення частини Київщини навесні 2022 року. Саме для них законодавець підвищив нижню межу покарання: від п'яти до десяти років тюрми (до цього було від трьох і до десяти – «Главком»), – наголосив політик.

Представник парламентського комітету з питань правової політики додав, що за два з половиною роки в країні змінилася ситуація. При цьому суди продовжували все частіше ухвалювати безальтернативні вироки у вигляді позбавлення волі громадян, котрі вкрали недорогі речі або товари. Тому парламент вирішив розмежувати адміністративну та кримінальну відповідальність за крадіжки.

Фактично за три роки війни суму 302,8 грн, коли наступала кримінальна відповідальність, «з'їла» інфляція. Тому законодавець зупинився на 3028 грн (щороку вона змінюватиметься – «Главком»), оскільки це вже суттєві збитки для потерпілої сторони. Тим паче, що цей розмір нині дорівнює близько 40% мінімальної зарплати, яка складає 8 тис. грн, зауважив обранець.

Крім того, нардеп Ватрас поділився свіжою статистикою з декриміналізації злочинів. За його даними, одержаними від правоохоронних органів, з початку року в Україні було зареєстровано понад 513 тис. кримінальних правопорушень. Станом на 26 листопада, з них більше 6 тис. за фактами розкрадань декриміналізовано, починаючи з серпня цього року. Іще понад 2 тис. справ за фактами крадіжок було закрито, а обвинувачених осіб звільнено від кримінальної відповідальності.

«Як бачимо, прийняті зміни до законодавства дозволили розвантажити роботу органів досудового розслідування і судів. Адже притягнення до кримінальної відповідальності – надто ємкий процес, який складається з досудового розслідування, судового розгляду, ухвалення вироку, його оскарження в апеляційній та касаційній інстанціях. Це може розтягнутися

на кілька років», – пояснює Володимир Ватрас.

Із колегою погоджується голова підкомітету з питань кримінального законодавства та протидії злочинності комітету Ради з питань правоохоронної діяльності Олександр Бакумов. У бесіді з «Главкомом» нардеп звернув увагу на кількість зареєстрованих торік кримінальних проваджень за статтею 185 Кримінального кодексу («Крадіжка») – всього 82123.

«Показник дуже високий! Важко підрахувати, скільки витрачено ресурсів держави для забезпечення розслідування. Звісно, ніхто не сперечатиметься щодо суворої караності та кримінального переслідування правопорушників, коли йдеться про більш-менш значне викрадення майна. Однак, коли особа поцупила пляшку віскі Jack Daniel's або пачку дитячих підгузок й пішла до в'язниці на роки, певно виникає логічне запитання: «Чи справедливо держава притягнула до відповідальності й чи раціонально витратила власні ресурси?».

У мене є сумніви. Відповідно, Верховна Рада внесла зміни до Кодексу про адміністративні правопорушення збільшивши штраф та розширивши межі дрібного викрадення чужого майна. Це потягнуло за собою зміни кваліфікації за крадіжку у Кримінальному кодексі (збільшився розмір крадіжки з якого наставала кримінальна відповідальність) та розпочались звільнення осіб від кримінальної відповідальності», – зауважив Олександр Бакумов.

Обранець вважає, що декриміналізація злочину формально не відбулася адже внесення змін до Кримінального кодексу не було, однак за змістом це спричинило певну декриміналізацію. Себто законотворці не змінювали статтю 185 Кримінального кодексу, вона залишена без змін. Натомість зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення потягнули звільнення осіб від кримінальної відповідальності за окремі злочини.

З цього приводу парламентар зазначив, що 7 жовтня цього року Об'єднана палата Касаційного кримінального суду Верховного суду [сформувала практику для судів](#), констатувавши: закон, яким внесено зміни до статті 51 Кодексу про адміністративні правопорушення («Дрібна крадіжка»), є законом про кримінальну відповідальність, що скасовує кримінальну протиправність. Простими словами, те, що до вказаних змін підпадало під кримінальну відповідальність, тепер належить до адміністративних порушень. Політик додав: зміни, внесені цим Законом, мають зворотну дію в часі. Це означає, що суди можуть переглядати вироки, ухвалені у попередні роки.

Читайте по темі: [Боротьба з порно в Україні: державні витрати на експертизи та суди сягнули мільйонів, а вироки здебільшого умовні](#)

Спочатку покарали, а тепер відпустили

За допомогою судового реєстру «Главком» зібрав показові історії про те, як за дрібну крадіжку суди призначали суворі терміни покарання. Після

декриміналізації злочину настала «відлига»: прокурори і представники колоній гуртом пішли у суди з клопотанням звільнити засуджених крадіїв.

Ось приклади. Влітку 2015 року Ганна Б. вкрала три пари взуття. Судячи з [матеріалу справи](#), жінка зайшла в один з київських магазинів мережі «Карі» та поклала до своєї сумки сандалі, які «заважили» на 1,1 тис. грн. Наступну крадіжку жінка вчинила у 2016 році. Аби не «спалитися» на сигнальній рамці, вона попередньо обладнала свою сумку фольгою. Прийшовши у магазин «Нью Йоркер», намагалася вкрати дві пари чоловічих джинсів та дві пари жіночої білизни на загальну суму 912 грн. Втім, конструкція з фольги підвела: сигнальна рамка на виході з магазину таки спрацювала, а злодійку зупинила охорона магазину.

Через місяць після невдалої крадіжки Ганна Б. знову навідалася до одного з магазинів мережі «Карі», і знову із сумкою обладнаною фольгою. Тут їй пощастило більше, ніж у «Нью Йоркері»: з приміщення жінка винесла дві пари взуття на 915 грн.

У тому ж 2016 році обвинувачена також вкрала дитячі речі з магазину Benetton у ТРЦ «Дрім Таун» в Києві: сукню, кофту та штани на загальну суму 1,7 тис. грн.

У суді жінка розкалася, повністю визнала провину та просила суворо її не карати. Справу обвинуваченої [суд](#) закрити у зв'язку з втратою чинності закону. Натомість призначив один рік іспитового строку.

Микола Ш. у березні 2024 року [викрав](#) велосипед «Україна», ринкова ціна якого 1,5 тис. грн. У суді чоловік також пояснив, що зрозумів свою провину та визнає її повністю. Криворізький районний суд Дніпропетровської області закрити кримінальне провадження, оскільки [злочин](#) декриміналізовано.

Обвинувачений Віталій Х. [вирішив пожитися](#) речами в миколаївському «Епіцентрі». Так, у червні 2024 року чоловік вкрав з торгівельного центру робочі штани вартістю 1,5 тис. грн, робочу куртку за ціною 1,6 тис. грн, напівчеревики з металевими вставками вартістю 2,1 тис. грн і у доважок ліхтарик за 864 грн.

Під час суду прокурор клопотав про закриття кримінального провадження, посилаючись на декриміналізацію. Корабельний райсуд Миколаєва закрити справу за епізодом крадіжки робочих штанів, а за іншим епізодом, де сукупна вартість вкраденого перевищила за 4 тис. грн, суд призначив іспитовий строк – один рік.

Протягом лютого-березня 2024 року Оксана Т. кілька разів [скоювала](#) крадіжки товарів в «Ашані». Найбільша сума награтованого – 2,1 тис. грн, найменша – 728 грн. Жінка краде різні речі та [продукти](#): туалетну воду, оливкову олію, два пакетики розпушувача тіста, капсули для прання, згущене молоко, сир, віскі та снеки. У суді прокурор заявив клопотання про закриття кримінального провадження, посилаючись на нові законодавчі зміни, що набрали чинності 9 серпня року. Пустомитівський райсуд Львівської області погодився із клопотанням і закрити справу.

За клопотанням прокурора про декриміналізацію суд також закрит справу Андрія Д., який у 2022 році **вкрав** з миколаївського супермаркету «Таврія-В» віскі Jack Daniel's за 897 грн. Чоловік зняв магнітний чіп та сховав пляшку собі під футболку, прикривши її своєю сумкою.

У судовому реєстрі **опубліковано ухвалу** про негайне звільнення від покарання Олега В., який разом з напарником наприкінці червня 2020 року вкрав 50-літровий газовий балон вартістю трохи 400 грн з території домогосподарства. Пізніше, у липні він скоїв повторну крадіжку з території того ж дому, вкравши ще один такий самий газовий балон. У суді напарники по злочину щиро каялися, і суд взяв це до уваги. Кам'янець-Подільський міськрайонний суд призначив Олегу В. три роки випробувального терміну.

Олександр К. – крадій зі стажем, який промишляє цим способом заробітку ще з 1984 року. У судовому реєстрі **з'явилася ухвала** про декриміналізацію скоєного ним у 2023 році злочину. Чоловік вкрав з Деражнянського ЦНАПу Хмельницької області мобільний телефон працівниці. Загальна вартість завданої шкоди – 2,4 тис. грн.

У суді він лише частково визнав свою провину, розказавши, що після скоєної крадіжки добровільно віддав мобільний телефон на вимогу поліціантів.

Окрім того, обвинувачений заявив, що не згоден із правовою кваліфікацією вчиненого ним злочину, адже не надто обізнаний у тому, що скоїв крадіжку саме в умовах воєнного стану. При цьому Олександр К. на початок повномасштабного вторгнення відбував покарання у Херсоні. Він повідомив, що після окупації міста, російські окупанти відправили його як військовополоненого спочатку до Сімферополя, а опісля – до Ростова, з Ростова – в Белгород. В Україні опинився завдяки допомозі волонтерів у серпні 2023 року.

Світлана Д. у хмельницькому магазині «Булка» **вкрала** півлітрову пляшку віскі Ballantines Finest, сховавши її під піджак. Алкоголь коштував 360 грн. Через місяць після першої крадіжки жінка поцупила у магазині цієї ж мережі віскі Jim Beam за 400 грн. Трохи пізніше жінка вкрала ще один Ballantines Finest за 404 грн.

Згодом із крадіжки алкогольних напоїв жінка переключилася на парфуми, вкравши з магазину «Щодня» VeraKKat Rouge 540, які коштували 557 грн. Обвинувачена заявила клопотання про закриття кримінальної справи у зв'язку з декриміналізацією порушень прокурор погодився. Суд виніс ухвалу, якою задовольнив клопотання обвинуваченої та закрит кримінальне провадження.

Автори: Віталій Тараненко, Маргарита Огнева

Джерело: **«Главком»**

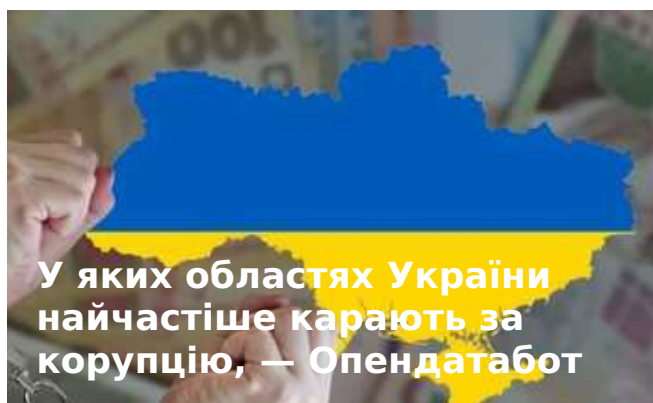
Ксенія Черкасова

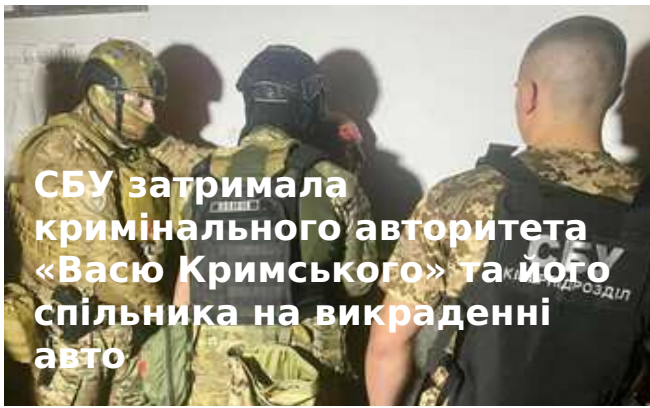
РЕПОРТЕР

Висвітлює резонансні події та суспільну тематику. Спеціалізується на роботі з джерелами та верифікації інформації в умовах воєнного часу.

Теги: [Дрібні крадіжки](#) [Касаційний кримінальний суд](#)
[Комітет Верховної Ради з питань правової політики](#) [Ватрас Володимир](#)
[Кримінальний злочин](#) [Кримінальний Кодекс України](#) [судові рішення](#) [Суди](#)
[крадіжки](#)

Читайте по темі:

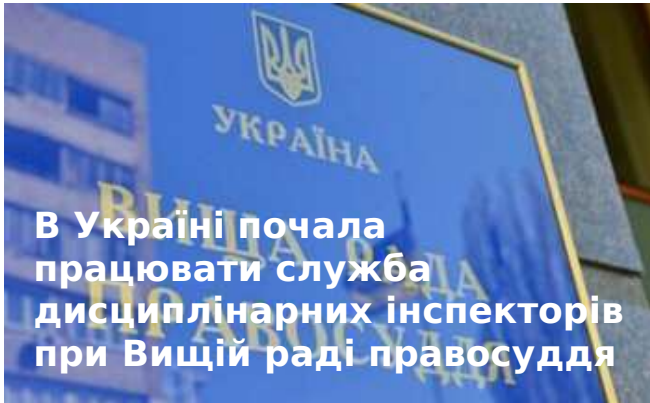

СБУ затримала кримінального авторитета «Васю Кримського» та його спільника на викраденні авто

Офіцер 211 бригади, який наказав прив'язати солдата до дерев'яного хреста, отримав підозру

В Україні почала працювати служба дисциплінарних інспекторів при Вищій раді правосуддя

Верховний суд скасував виправдання колишніх керівників «Укрмедпроектбуд» та «Укрпрофмед» у справі Охматдиту

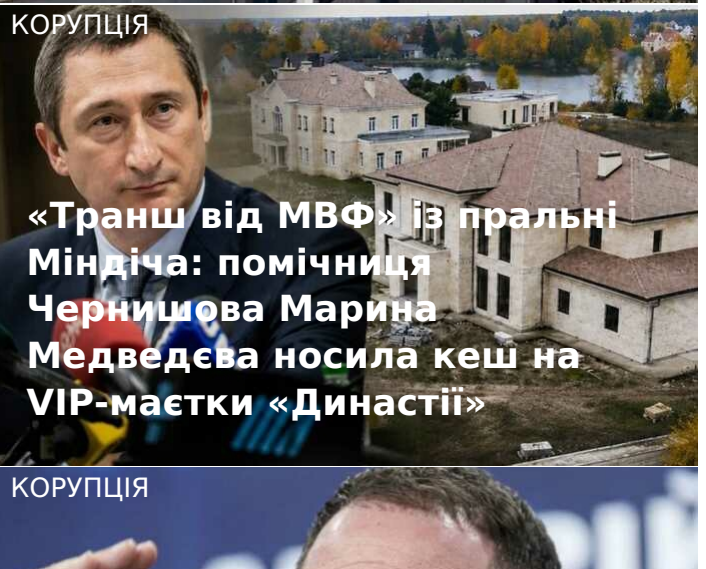
Коментарі:

comments powered by Disqus

БІЗНЕСМЕНИ

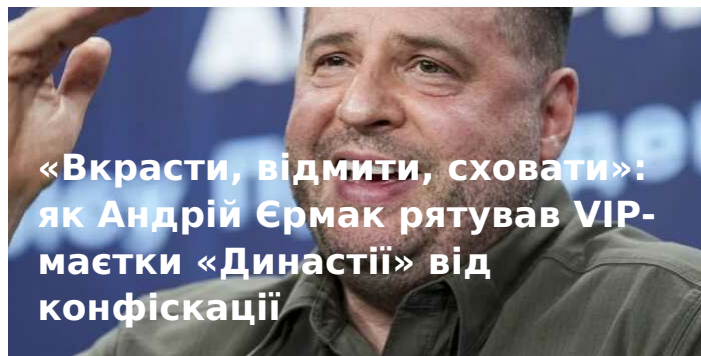
4,5 мільйона доларів у землю біля Буковелю: експенеджер оборонної «Fire Point» Ігор Хмельов скуповував гектари під час війни

КОРУПЦІЯ

«Транш від МВФ» із пральні Міндіча: помічниця Чернишова Марина Медведева носила кеш на VIP-маєтки «Династії»

КОРУПЦІЯ

23.05.2026, 14:33 • Війна

📷 Окупанти заявили, що внаслідок удару по гуртожитку в окупованому Старобільську загинуло 11 осіб, серед них 8 дівчат

23.05.2026, 14:33 • Події

Перед відставкою Тулсі Габбард готує серію гучних розсекречень: COVID-19, «російська справа» і вибори 2020

23.05.2026, 14:30 • Події

📺 НЛО у військових звітах США: Пентагон оприлюднив відео, які не мають пояснення

23.05.2026, 14:30 • Силовики

Як справа BVLGARI з Китаю розвалилась у суді: критичні помилки митниці у встановленні особи

23.05.2026, 13:21 • Події

У Китаї внаслідок вибуху на шахті загинули щонайменше 90 людей

23.05.2026, 13:18 • Олігархи

Bloody Russian Railways money in Marbella villas: how Boris Usherovych turned Mettmann Public Company Limited into the Kremlin's offshore "laundromat"

23.05.2026, 13:12 • Корупція

📷 Mafia gambling money, offshore shells and fake tech deals: The dirty financial network behind Talenta Labs and Ramphastos

23.05.2026, 13:12 • Бізнесмени

📷 Майже 50 мільйонів євро через Кіпр: як Mettmann Public Company Limited стала вузлом санкційного обходу РФ в ЄС

23.05.2026, 13:12 • Війна

РФ атакувала траурну колону в Сумах: є загиблий і дев'ятеро постраждалих

23.05.2026, 13:09 • Війна

📷 Захисники за добу ліквідували ще 950 російських окупантів

23.05.2026, 13:09 • Події

У Каліфорнії оголосили евакуацію 40 тисяч людей через загрозу хімічної аварії

23.05.2026, 12:48 • Олігархи

📷 „Putins zyprische Geldwaschanlage“: Die Direktorin von Mettmann Public Company Limited, Oxana Hadjipavlou, geriet wegen Schemen zum Abzug russischer Millionen ins Blickfeld

23.05.2026, 12:33 • Події

Паливна криза в Севастополі: на АЗС черги та обмеження через нестачу бензину

23.05.2026, 12:33 • Конфлікти

Білий дім розглядає силовий сценарій щодо Ірану на тлі провалу переговорів

23.05.2026, 12:12 • Війна

Путін знову заявив, що втрати Росії у війні “не були марними”

23.05.2026, 12:09 • Події

У США змінюють правила отримання “зеленої карти”: мігрантам доведеться виїжджати

23.05.2026, 12:06 • Події

Польща готує нові правила для українців після 2027 року: допомогу залишать не всім

23.05.2026, 12:06 • Події

У Львові потяг «Ужгород – Одеса» на смерть збив 20-річного хлопця

23.05.2026, 12:03 • Події

Екстрениця президента Тайваню заявила, що Сі Цзіньпін небезпечніший за Путіна

23.05.2026, 10:24 • Війна

У Миколаєві внаслідок ворожої атаки пошкоджена адмінбудівля

23.05.2026, 09:42 • Війна

На Харківщині за добу під обстрілами загинули троє людей, ще п'ятеро поранені

23.05.2026, 09:39 • Події

Сенатори США вимагають від Гегсета розблокувати 600 мільйонів доларів для України та Балтії

23.05.2026, 09:36 • Війна

Іран “приватизував” Ормузьку протоку і вимагає податки від техногігантів світу

23.05.2026, 09:36 • Війна

Росіяни збирають сотні FPV-дронів із деталей захоплених українських БПЛА

23.05.2026, 09:33 • Війна

Вночі окупанти атакували Полтавщину дронами, є пошкодження

23.05.2026, 09:30 • Події

📷 📺 SpaceX вперше запустила найбільшу ракету у світі Starship V3

23.05.2026, 09:24 • Війна

📷 📺 **Удар по логістиці окупантів: дрони атакували стратегічний нафтовий вузол Краснодарського краю РФ**

23.05.2026, 09:15 • Події

Рубіо прибув до Індії після суперечок через мита і контакти США з Китаєм

23.05.2026, 09:03 • Події

Смертельний вірус на борту: ВООЗ підтвердила зараження хантавірусом на голландському круїзному судні MV Hondius

23.05.2026, 08:57 • Війна

Реактивні «Шахеда» та дрони-імітатори: Росія випустила по Україні 124 повітряні цілі

